

SAMLING 4

Desember – 8. trinn

Tema: Jesus, både Gud og menneske

Kjære kateket,

Desember er vanligvis måneden der adventstiden starter, og advent er begynnelsen på det nye liturgiske året. Det passer utmerket å fokusere på hvem Jesus er i den kommende undervisningsdagen. For begynnelsen for alle starter ved fødselen.

Feiringen av Barnet som snart blir født og lagt i krybben, er mer enn en vanlig bursdag som vi feirer for hverandre. Våre ungdommer trenger hjelp og veiledning til å se og forstå mysteriet om hvem Jesusbarnet virkelig er dypere.

«Jeg er Veien, Sannheten og Livet,» sier Jesus. Utfra denne proklameringen åpenbarer han sin identitet – Jesus er det perfekte mennesket. Dermed forteller Jesus selv hva det innebærer å være et sant og fullt menneske: en fullkommen person er *både* Gud og menneske.

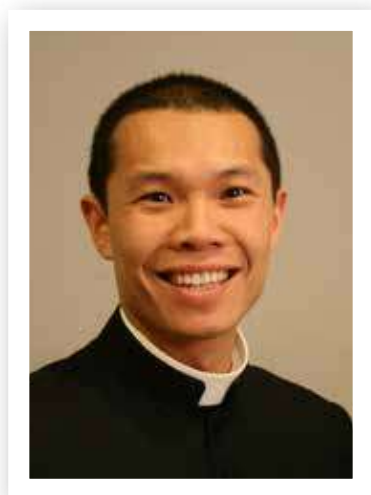
Alle er opptatte av å bli det lykkeligste og beste menneske. Ungdommene gjør det også. De to ordene, lykkeligste og beste, kan i realiteten byttes ut med et enkelt ord: Gud. Å bli det lykkeligste og beste menneske er på ingen annen måte enn å bli både Gud og menneske. Dette ser vi allerede i Jesusbarnet som ligger i krybben. Sagt på en annen måte, å bli det lykkeligste og beste menneske er å bli et guddommelig menneske.

Denne gaven var først gitt Adam og Eva, men de mistet den da de syndet. De var skapt i Guds bilde og lignelse. De kunne se den guddommelige glansen som skinte i dem. De kunne forstå hva det betyr å være skapt i Guds bilde og lignelse. Syndefallet snudde alt på hodet.

«For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne.» Denne kjærlighetserklæringen fra Gud Faderen er nå synlig i Jesusbarnet. Og Jesusbarnet viser oss hva det innebærer å være sant og fullt menneske.

Hva betyr dette for konfirmantene? Som kateket er målet og fokuset på kommende undervisningsdag å hjelpe dem å se det vakre julemysteriet: Gud er blitt menneske for at vi skal bli gud. Som kateket bistår vi konfirmantene i søken etter det lykkeligste og beste livet. Likevel er søken over; enhver trenger bare å gjenoppdage skatten. Den er i oss gitt i dåpen – å bli Guds barn. Det å bli Guds barn, er hva Jesus er: Guds Sønn – sann Gud og sant menneske.

Måtte enhver kateket gjenoppdage sitt Guds bilde i seg, og slik formidle det videre til de unge.

p. Khiem Duc Nguyen

JOHANNES DØPEREN

Les om denne helgenen på katolsk.no

Økt 1 – Teori

TEMA: Hvem, hva, hvor, når og hvordan om Jesus.

MÅL:

- Å begynne å forstå mer av hvem Jesus både var og er, og hva han kom til jorden – til oss mennesker – for å gjøre
- Å lære mer om evangeliene
- Å få nye grupper slik at man både kan bli bedre kjent med noen av konfirmantene man ikke kjenner så godt, og samtidig få sette seg inn livet til en ny helgen

DU TRENGER:

- Ressurser (R) til kap. 4 med en oversikt over Jesu liv
- Minifilm: «Hvem er Jesus?» (R)
- Jesus quiz (R)
- Bibler og [Bibelselskapet | Tidslinjen](#) eller noe lignende visuelt (R) med hovedtrekk i Jesu liv
- Serien «The Chosen» (se Økt 5)
- Lukasevangeliet som tegnefilm (se Økt 5) og oppgaveark (R) til dette
- Helgenhefter (R), eller andre ressurser/kilder om helgener

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Få nye helgengrupper
- 2 – En brainstorming om Jesus og Minifilmen «Hvem er Jesus?»
- 3 – En Jesus-quiz
- 4 – Jesu liv og profetiene
- 5 – Lukasfilmen med oppgaveark
- 6 – En liten helgenpresentasjon (de nye helgengruppene)

1 – Lage nye helgengrupper

Før dere går løs på hovedtemaet i denne økta, kan det være lurt å lage nye helgengrupper. De nye gruppene kan da jobbe sammen om hovedtemaet. Helt til slutt i økta er det satt av litt tid slik at hver gruppe kan få satt seg inn i livet til sin nye helgen.

Husk at du finner forklaring på helgegruppeopplegget i introduksjonen på nettsiden (R).

2 – En Jesus brain-storming

Aktiver forhåndskunnskap ved å stille følgende spørsmål og la dem jobbe i grupper med dette. De bør skrive ned svarene sine:

- Hva tenker du på når du hører navnet Jesus?
- Hva vet du om Jesu liv?
- Hvorfor er Jesus så viktig for oss kristne?

Del i plenum.

Se deretter Minifilmen «*Hvem er Jesus?*» før dere går løs på quizen i neste punkt.

3 – En Jesus-quiz

Når det er quiz, Kahoot eller lignende kan det være lurt å jobbe sammen, men ikke i grupper, da noen vil falle litt på utsida. To og to er alltid ypperlig når det er slike quizer, Kahooter, osv.

Bruk quizen som ligger på nettsiden (R), eller lag din egen, gjerne en Kahoot eller en annen digital type.

Pass på at du får gjennomgått spørsmålene i løpet av eller på slutten av quizen, slik at dere får fasit/riktig svar (R).

4 – Evangeliene og profetiene

Bruk først de visuelle hjelpemidlene du har tilgjengelige – som Bibeltidslinjen, Bibelbokhylla (R), andre ressurser på nettsiden (R), evt. dine egne – og se på de mest kjente historiene om Jesus. I ressursene finner du forslag til spørsmål å stille, slik som:

- Her ser vi Jesus i en sjø, og det står «Jesu dåp». Er det noen som vet hva dette dreier seg om?

Etter å ha sett på en del av fortellingene om Jesus, er det på tide å **stille følgende spørsmål**:

- Fortellingene om Jesus er samlet i fire hovedbøker i Bibelen. Er det noe som vet hva vi kaller disse bøkene, og kanskje hvorfor?

Svaret er selvfølgelig evangeliene. 'Evangelium' (latin), eller 'evangelion' (gresk) betyr *godt buskap*.

Nytt spørsmål å tenke høyt rundt:

- Det står en del ting om Jesus i Det gamle testamentet. Er det noen som vet hvorfor det gjør det, hva slags informasjon vi finner og hva vi kaller denne informasjonen?

Som du skjønner, snakker vi om **profetiene**.

Nå kan det være fint å ha **en liten presentasjon (R) om Jesu liv, evangeliene og om profetiene**.

Gjør gjerne litt reklame for serien «The Chosen» (Økt 5) som tar for seg Jesu liv. Dette er en fin serie for konfir-mantene å se på egenhånd. Den har vært gratis hittil. Lenken til traileren ligger også tilgjengelig (R) hvis dere vil se den sammen.

5 – Lukasevangeliet

Se filmen(e) om Lukasevangeliet. Til hver av småfilmene til Lukasevangeliet finnes det oppgaver (R) som konfir-mantene kan gjøre underveis/mellom filmene. Her kan det være fint å jobbe to og to igjen.

Gjennomgå spørsmålene og svarene sammen til slutt.

6 – Nye helgener (helgengruppene)

Hvis dere nå har laget nye helgengrupper, kan det være lurt å gi konfir-mantene litt tid til å sette seg inn i sin nye helgen, og så å presentere dette for de andre gruppene. Se oppgaven som ble laget til Samling 1, Økt 3, punkt 3. Det er her du trenger skrivesaker, evt. plakater/store ark, osv.

Til slutt presenterer gruppene sin helgen for hverandre.

Økt 2 – Teori

TEMA: Jesus – Både Gud og Menneske. Den Hellige Treenighet

MÅL:

- Å begynne å sette seg inn i det at Jesus både er Gud og menneske
- Å lære litt om Den Hellige Ånd
- Å begynne å forstå Treenigheten
- Å få sammenheng i Trosbekjennelsen (alle tre trosartiklene)

DU TRENGER:

- Bibler, spesielt fortellingen om Lasarus (Joh 11,1–46)
- Ressurser (R)
- At konfirmantene har lest kap. 4 i YOUCAT Konfirmant før dere begynner
- YOUCAT Katekismen
- Oppgaveark: «Fill in the blanks» (til punkt 4)
- Skrivesaker

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Brain-storming: Er Jesus Gud eller menneske?
- 2 – To lister: Jesus er menneske. ← vs. → Jesus er Gud.
- 3 – Fortellingen om Lasarus: Bevis for hva da?
- 4 – Hva sier vår katolske lære (katekismen) om Jesus (R)? Hva er Treenigheten? (R) + Oppgaveark
- 5 – Den Hellige Ånd
- 6 – Den tredje trosartikkel

1 – Bruk forhåndskunnskap og gjør en liten brain-storming: Er Jesus Gud eller menneske?

I grupper og uten hjelpemidler, be konfirmantene snakke sammen om Jesus var Gud eller om Jesus var menneske. Helt konkret kan gruppene prøve å svare på følgende:

- Er Jesus et menneske eller er Jesus Gud?
- Skriv ned det dere mener er riktig. Det er greit med mange svar.
- For hver påstand dere kommer med, bør dere prøve å gi et slags bevis eller eksempel.

I plenum deler dere det hver gruppe har kommet frem til.

2 – To lister: Jesus er menneske. ← vs. → Jesus er Gud.

Se sammen på virtuelle oversikter av Jesu liv (som Bibeltidslinja). Lag to lister (på felles skjerm/tavle). Den ene lista skal være **ting dere kommer på som er bevis for at Jesus er menneske**, en andre lista skal være **ting dere kommer på som skal bevise at Jesus er Gud**.

Vis dem gjerne noen forslag til hva som kan stå på disse listene (R).

De jobber i grupper (evt. to og to) med dette en stund (bestem tidsramme). Alle hjelpemidler er tillatt. **Etter en stund deler dere det alle har kommet frem til.** Da er det fint om du kan få laget en samkjørt liste på en tavla/skjermen. Det er lurt å la hver gruppe dele kun en eller to ting av gangen slik at de ikke «bruker opp» alt det de andre (gruppene) kan ha på sine på sine lister. Ta heller flere runder der alle nevner en eller to ting.

3 – Fortellingen om Lasarus: Bevis for hva da?

Les historien om Lasarus sammen. Denne bibelfortellingen brukes i YOUCAT Konfirmant. Fortellingen er fin å bruke når man skal finne bevis for at Jesus er både Gud og menneske. Så er det en fin måte å bli kjent med nok en bibelfortelling. På nettsida ligger forslag til slike lister (R). Det går an å gi konfirmantene noen tips derfra slik at de skjønner hvordan de skal tenke. Det er ikke sikkert du gjør både punkt 4 og 5 nedenfor her. Velg det som passer best.

Gjør følgende:

- Les først det som står om Jesus og Lasarus i YOUCAT Konfirmant på side 34 (# 4.4).
- Les deretter fortellingen fra Joh 11,1–46.
- Lag to nye lister sammen (tavle, skjerm, stort ark) og kom sammen fremt til hva som gjør Jesus menneskelig i denne fortellingen, og hva som gjør ham lik Gud.

I plenum: La hver gruppe dele det de har kommet frem til. Det er ikke sikkert dere gjør både punkt 4 og punkt 5 nedenfor her. Det går an å f.eks. hoppe over punkt 4..

4 – Hva sier vår katolske lære (katekismen) om Jesus? Hva er Treenigheten? + Oppgaveark

Gjennomgå sammen YOUCAT Katekismen # 72, 73, 76, 9, 35, 36, 77, 79, 88, 60 og 38. (R). Det er flott hvis dere kan bruke YOUCAT Katekismen *mens* dere gjennomgår (at dere øver på å slå opp/finne frem).

Etter gjennomgangen kan konfirmantene fylle ut oppgavearket (R) «Jesus og Treenigheten» der de skal få riktige ord inn i riktig setning.

5 – Den Hellige Ånd og Treenigheten

I denne omgang skal konfirmantene ikke gå for mye i dybden om Den Hellige Ånd. Det skal dere gjøre i 9. kl. (Samling 9). Målet akkurat nå er å forstå litt mer av Treenigheten.

La konfirmantene først lytte til en kort presentasjon (R) av deg der du både kommer inn på det som står i YOUCAT Katekismen om DHÅ (# 113 – 120) og om Treenigheten (# 35, 36, 122 og 164).

Viktig: Be konfirmantene notere litt underveis, for målet er nå at de selv skal forklare DHÅ til en annen (konfirmant) etter din presentasjon. Det de da bør fokusere på (og som de kan tenke på underveis i din presentasjon) er:

- Hvem og hva er Den Hellige Ånd?
- Hvordan kan vi si at Gud, Jesus og Ånden er én og samme?

La dem få litt tid til å renskrive sine notater og å se om de har fått svart på spørsmålene ovenfor (R) før du setter dem sammen med en annen konfirmant (du bestemmer parene). De deler og sammenligner svarene sine, og **prøver å komme frem til en felles forståelse av DHÅ og av Treenigheten.**

Denne gangen anbefales det *ikke* å dele i plenum. Det er bedre at **du går rundt og lytter til hva de snakker om mens de deler info**, og hjelper dem hvis det virker som de er veldig uenige eller usikre.

6 – Trosbekjennelsen: Den tredje trosartikkelen

Se sammen på den tredje trosartikkel (R). Les så hele trosbekjennelsen (R) sammen.

Forslag til avsluttende bønn for økta:

Herre Jesus Kristus, Du ble menneske, og du vet selv alt vi gjennomgår i våre liv. Du vet hvordan det føles å være menneske, og du vet hvordan det føles å bli fristet. Støtt oss i våre liv, og hjelp oss hver gang vi er fristet til å velge feil retning i livene våre. Amen.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Jesus – Kirken – Kirkeåret og Tidebønner

MÅL:

- Å se sammenhengen mellom Jesu liv og kirkeåret/kirkekalenderen
- Å sette seg inn i hva vi feirer når og hvorfor

DU TRENGER:

- En kort presentasjon/gjennomgang (R) av kirkeåret og av tidebønnene (*Vi kommer tilbake til tidebønner i Samling 10 i 9. klasse*)
- Store plakater
- Farger, farget papir, saks, lim, etc.
- Forslag til oppgave (R)
- Bilder/symboler fra forskjellige feiringer (R)
- Ekstra (R): Opplegg til juleverksted (hvis dere trenger mer opplegg)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Presentasjon av kirkeåret, og litt om tidebønnene
- 2 – Gruppearbeid: Plakat med kirkeåret (kalender)
Ekstra: Juleverksted (R)
- 3 – Presentasjon av plakatene
- 4 – Avslutning med en kort vesper

1 – En kort presentasjon av kirkeåret, og litt om tidebønnene (R)

Hvis du lurer på hvorfor tidebønnene legges inn her, så se hva det står om dette på nettsiden/i ressursene (R). Skal dere avslutte denne økta med en vesper er det spesielt viktig at du *ikke* hopper over delen om tidebønnene i presentasjonen.

2 – Oppgave: Lage kirkeårskalender

Det kan fungere med helgengruppene (eller en annen gruppeinndeling) til denne oppgaven, men konfirmantene får kanskje *mest* ut av dette hvis de kun jobber sammen to og to. Du kjenner dine konfirmanter best nå. Gjør det du tenker er larest.

Selve oppgaven (R) finner dere i ressursene. Det viktigste blir at konfirmantene skal velge seg en visuell måte å fremstille kirkeåret på i form av et årshjul, en tids-/årslinje, en vanlig type kalender, eller på en annen kreativ måte. De må først og fremst synliggjøre alle de viktigste katolske feiringene, og spesielt alle (de mest vanlige/kjente) som har med Jesus å gjøre. I tillegg kan det være fint å få inn noen helgenfester.

3 – Presentasjon av plakatene

Kanskje blir ikke konfirmantene helt ferdig denne gangen og må presentere neste gang. Har de ikke blitt ferdige, bør du kanskje gi dem tid til å ferdigstille dette neste gang dere samles. Det å gi dem lekse i å ferdigstille et gruppearbeid kan være for vanskelig og komplisert av flere grunner. Det er lurt å ta seg tid til både å presentere og å få hengt opp plakatene, gjerne et sted der andre i menigheten kan se at hva konfirmantene har laget.

EKSTRA:

Hvis dere trenger flere praktiske oppgaver, kan det selvfølgelig passe bra med et lite juleverksted på denne tiden av året. I ressursene ligger det noen forslag og lenker til dette (R).

4 – Avslutning med vesper

Konfirmantene pleier å skulle delta i X antall messer i løpet av de to årene de forbereder seg til konfirmasjon. Å delta i og å oppleve tidebønn er muligens noe de ikke helt uten videre får gjort. Hvis du nå har hatt en (kortere eller lengre) presentasjon om nettopp tidebønnene i begynnelsen av denne økta, kan det være fint å nettopp be en av tidebønnene sammen. Er det kveldstid (ikke så altfor sent), passer gjerne en vesper. Er det senere på kvelden kan man be completoriet. Tilpass (forenkle) gjerne noe, slik at f.eks. det ikke er for mange vers som skal synges i veksel-sangen til hver antifon. Du finner noen forslag på nettsiden (R).

Økt 4 – Sosialt

TEMA: Superhelter, og morsomme leker

MÅL:

- Å prøve å få et bedre forhold til hvem Jesus er for hver og en av oss.
- Å tørre å være seg selv/rive seg løs og ha det gøy, noe som er viktig for å få til et godt og trygt miljø konfir- mantene imellom.
- Å knytte leker til tema (Jesus og jul)

DU TRENGER:

- Lek 1= Jesus – Min superhelt: Forskjellige bilder av Jesus (R)
- Lek 2 = Fra mark til superhelt (R)
- Lek 3 = Den Hellige familie i stallen: Stoler; Julemusikk som kan spille høyt mens leken pågår; kanskje et lite symbolsk kostyme (f.eks.) karnevalshatter, der (bare et forslag) Grønn=Josef, Blå=Maria, Gull=Jesusbarnet, Sølv=En engel, osv. Trenger dere flere i hver gruppe kan dere være kreative og finne på flere «familiemedlem- mer» og deres farger.

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

1 – Jesus – Min superhelt

2 – Fra mark til superhelt

3 – Den Hellige familie i stallen

1 – Jesus – Min superhelt

Denne her er både litt seriøs, men også ganske morsom. Det er ikke en lek, men en aktivitet som er fin å innlede de andre lekene med for å få en god sammenheng mellom det dere nå har holdt på med (i de tidligere øktene til denne samlingen) og det sosiale (i denne økta).

Legg alle bildene av Jesus (R) på et bord. Det bør nok være flere kopier av hvert motiv. Alle velger seg et bilde som de synes passer best i forhold til hvordan de forstår/ser (på) Jesus. Så får alle mulighet til å forklare hvorfor de valgte akkurat denne versjonen av Jesus.

2 – Fra mark til superhelt

Se beskrivelse på nettsiden til denne leken (R).

3 – Den Hellige Familie i Stallen

Vi har alle hørt hvor vanskelig det var for Josef og Maria å få plass i herberget ...

Dette er rett og slett en slags stollek der alle får en rolle.

Alle er en eller annen i Den Hellige familie. Enten er de Maria, Josef eller Jesusbarnet. Hvis man vil ha større «familier» kan man legge til en eller flere av disse: en engel, en hyrde, en vismann, en sau, stjernen, osv. Men, det går an å leke leken med kun Josef og Maria også (se forklaring på dette lenger ned*).

Ingen av familiemedlemmene hører sammen når leken starter, alle har kun fått sin rolle.

Hvis alle hadde samlet seg som familie (Maria finner en Josef og de finner en som er Jesusbarnet, osv.), så skal de finne en «stall». Stallen er grupperinger av stoler nok til at alle i «familien» kan sitte når de har samlet seg.

Man kan spille litt julemusikk mens leken pågår. **Når musikken stopper** må alle organisere seg i familier der det ikke er to med samme rolle (det kan jo ikke være to Maria eller to Jesusbarn i samme familie 😊). Så må hver familie finne en stall.

Noen viktige regler:

1. Alle må gå spredt rundt og ikke ha noe med andre «familien»-medlemmer eller «staller» å gjøre mens musikken spiller.
2. Man skal *ikke* ha nøyaktig de samme i familien hver gang musikken stopper. Man må minst ha en ny/byttet ut person (se nedenfor regel nr. 4).
3. Det er ikke tillatt å bli stående ved en «stall». Alle må gå rundt i takt med musikken.
4. Det er viktig å sette seg i en av «stallene» så fort man har samlet en nye familie.
5. Den familien som er tregest til å samle seg og å få et nytt familiemedlem og så sitte ned i «stallen», er ute av leken.

I denne stolleken skal det alltid være nok stoler. Poenget er, som dere ser, *ikke* å fjerne stoler, men å være kjapp til å samle sin familie og å finne en stolgruppe (=stall).

Den som leder må her være nøye med å passe på at ikke noen er litt utspekulerte og prøver seg på en kjapp løsning mens dere leker, ved at de samler seg i de samme «familiene» hver gang musikken stopper. 😊

Det kan være lurt med en prøverunde eller to før dere begynner leken for alvor.